

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele v državnem zboru zastopane.

Kos XXXIX. — Izdan in razposlan dne 22. decembra 1877.

111.

Postava od 5. decembra 1877,

s katero se dajo dopolnjujoča določila k postavama od 24. aprila 1874 (Drž. zak. št. 48 in 49), o zastopu imetnikov zastavnih listov ali slovočih na imetnike ali po prevodu prenosnih delnih zadolžnic.

S privolitvijo obeh zbornic državnega zbora ukazujem takó:

§. 1.

Kadar se v zastop imetnikom zastavnih listov ali na prinesitelje (imetnike) slovočih ali po prevodu prenosnih delnih zadolžnic (obligacij) postavi vkupen skrbnik (kurator) o povodu, iz katerega je razvidno, da bo de skrbnik moral storiti takšno pravno djanje, katero zaradi važnosti svoje potrebuje odobrenja skrbstvenega sodišča, to naj skrbstveno sodišče poskrbí, da se napravi zbor po vkupnem skrbniku zastopanih imetnikov v ta namen, da se oni zaslišijo (dovprašajo) in da izvolijo tri može svojega doverja (zaupanja) in tri nastopnike ali nametnike jim, katerih delo bo de, izpolniti nalogo odkazano jim s to postavo, še predno se podeli odobrilo skrbstvenega sodišča.

§. 2.

Zbor, omenjeni v §. 1, sklicuje skrbstveno sodišče z izrokom (ediktom).

Če vkupni skrbnik ní prosil, da bi se sklical ta zbor, sklicuje se uradoma ter se v slučajih velike silnosti sme sklic narediti ob enem, kakor se vkupni skrbnik postavlja.

V poslednjem slučajih sme se zbor sklicovati s tistim izrokom, kateri na znanje daje, da je vkupen skrbnik postavljen.

§. 3.

Z izrokom ali ediktom je imetnike po vkupnem skrbniku zastopane pozvati, naj se snidejo na ročišče, da bodo zaslišani in da si volijo doverne ali zaupne može in nastopnike.

V tem pozovu je tudi določiti, s čim da bode na ročišči moral vsak izkazati, da res ima dotičnih vrednostnih papirjev.

Ako so pred skrbstveno sodišče položeni kaki skrbnikovi nasveti o pravnem djanji, potrebujočem odobrenja skrbstvenega sodišča, treba je tudi te nasvete v izroku povedati; če skrbnik poprosi, smejo se v izrok kratkoma sprejeti tudi razlogi, na katere jih opira.

Skrbstveno sodišče lahko vkupnemu skrbniku naroči, da naj o prej omenjeni ali kakoršni koli drugačni vsebini izroka svetuje, kar bi mu se vzvidelo, oziroma, da predloge v skrbnikovi zaprosbi stoječe dopolni.

§. 4.

Izrok naj se nabije na tabli naznanilnici skrbstvenega sodišča in razglasi tudi s tem, da se enkrat vvrsti v deželni časnik, določen za uradne razglase.

Kadar gre za vrednostne papirje, ki se notujejo v javnem cenovniku, nabití je izrok tudi na vseh borsah, kar jih je v okoliši veljavnosti te postave, in razglasiti po „Dunajskem Časniku“ (Wiener Zeitung).

Sodišče lahko zaukaže, da se izrok razglasi še po drugih v zgornjem odstavku ne označenih časnikih, ali pa da se po večkrat razglasi.

Dan ročišča za zbor sklicanih imetnikov naj se določa takó, da bode med razglasitvijo izroka po deželnem časniku in dnevom za ta zbor postavljenim najmanj štirinajst dni in največ šest tednov vmes.

§. 5.

Vrhi tega mora skrbnik imetnikom, katere zastopa, kolikor so mu znani, izdani edikt v priporočenih zavitkih po pošti pošiljati.

Kadar gre za vrednostne papirje, ki jih je izdalo kako podjetje, stoječe pod posebnim državnim nadzorom, naj skrbstveno sodišče en izrok priobči javnemu organu, kateri ta nadzor izvršuje.

§. 6.

Ročišče poklicanih imetnikov se vrši pod vodbo uda skrbstvenega sodišča, katerega sodišča načelnik določi.

Poklicani imetniki smejo se dati po pooblaščenih zastopati.

§. 7.

Po začetem ročišči treba je v zapisniku poistiniti imena tistih imetnikov, kateri so prišli, oziroma njihovih pooblaščenecv, nominalno vsoto vrednostnih papirjev, kolikor jih vsak posamič ima, in pa, po katerem načinu je kdo izkazal in dotrdil, da jih ima, ali da je komu pooblaščenec.

§. 8.

Ročišče vodeči ud sodišča poreče najpred skrbniku, naj on razloži, kako stvari stojé.

Če je prišel organ, ki izvršuje državni nadzor, dati mu je priliko, da kako reč pojasni, ako bi mu se zdelo.

§. 9.

Imetniki, kar jih je prišlo na ročišče, imajo pravico, povedati vsak svoje mnenje o tem, kar je vkupni skrbnik o stanji stvari govoril, in o nasvetih, katere bi bil on svoji razložbi pristavil ali kdo izmed pričujočih imetnikov sprožil.

Ako izustila deležnikov kažejo kako razglasje, naj razprave ravnatelj sestavi (formulira) vprašanja, iz katerih — kakor se ali potrdijo ali zanikajo — bode moči mnenje zbranih o vsakem nasvetu dozvedeti.

O teh vprašanjih naj prišedši imetniki po imenu glasujejo.

Bistveno vsobino oddanih izustil in glasovanje je djati v zapisnik in sodišče naj se uradoma ozira na to v vseh razločilih (razsodilih), katera se tičejo tiste skrbstvene stvari.

§. 10.

Na to se pristopi k volitvi zaupnih mož in po tem k volitvi nastopnikov. Za zaupnika in takó tudi nastopnika sme se izvoliti samo neomadežanega imena mož, ki mu zmožnost osebnega djanja ní omejena, in kateri stanuje v mestu skrbstvenega sodišča ali blizu tega mesta. Volitev se ne utesnjuje na krog tistih imetnikov, katere vkupni skrbnik zastopa. Za izvoljenega šteje se, kdor v sebi zbere nadpolovično večino glasov.

Ako se pri drugi volitvi ne doseže absolutna večina, napraviti je ožjo volitev.

Večina glasov računani se po nominalni vsoti vrednostnih papirjev, ki jih glasujoči imajo.

Izvoljeni mora še pred koncem ročišča izreči, da prejme volitev za ves čas skrbstva; ako ne, mora se napraviti nova volitev.

§. 11.

Ako neposrednje po tem, ko se oznani, kako se je izšla volitev, kdo izmed glasujočih kaj vgovarja, da volitev ní veljavna, ali če razpravo vodeči ud sodišča sam pomisleke ima zoper veljavnost volitve, treba se je pred koncem ročišča obrtniti na skrbstveno sodišče, da ono sklene o tisti reči.

Ako se skrbstvenemu sodišču vzvidi volitev uničiti, naj se brž nova volitev napravi.

Pri tem naj se izrek sodišča, da kdo ima pravico glasovati ali da je zmožen izvoljen biti, šteje za merodaven.

Razsodilo skrbstvenega sodišča, s katerim je kaka volitev za veljavno priznana ali pa uničena, in uspeh volitve na ročišči ne izpodbijane ne more se z nikakim pravnim lekom podreti.

Ud sodišča, kateremu je voditev ročišča izročena, naj izvoljenim podeli potrdilo o tem, da so izvoljeni.

V tem potrdilu je poočititi, po katerem redu so nastopniki zvaní na mesto zaupnikov. Red ta se ravná po velikosti števila glasov, katero so zastopniki dosegli pri volitvi. V slučajih enakega števila glasov določa se red z žrebom (lozom).

§. 12.

Dolžnost dovernikov ali zaupnikov je, ustno občujoč z vkupnim skrbnikom in, če je treba, pregledujoč spise, zaporedoma ohraniti si znanje poslov, ki jih mora vkupni skrbnik opravljati, ter podpirati ga svojim svetom.

Dolžni so, če se tudi ne štejejo med imetnike po skrbniku zastopane, priobčiti skrbstvenemu sodišču, kadar bi zapazili kaj takšnega, zaradi česar bi se dalo dvomiti nad sposobnostjo ali zanesljivostjo vkupnega skrbnika.

§. 13.

Vkupni skrbnik mora o vseh važnih poslovih zaslišati mnenje zaupnih mož. Kadar se skrbnik obrne na skrbstveno sodišče, da bi mu podelilo odobrenje, dolžan je predložiti izustilo zaupnih mož, ako oni niso soglasja s skrbnikovimi mislimi pokazali s tem, da so se z njim vred na njegovo vlogo podpisali.

Razsodba skrbstvenega sodišča, izdana na takšno vlogo, vroča naj se tudi zaupnim možem, kateri jo lahko s postavno dopuščenimi pravnimi leki izpodbijajo.

§. 14.

Zaupnim možem dodeljene pravice in naložene dolžnosti mora, kadar se med njimi pokaže raznomislije, vsak njih samostalno izvrševati.

Službovanje zaupnih mož in nastopnikov ugasne z dokončanim skrbstvom.

Kadar kateri zaupni mož odpade ali če mu kak zadržek brani, stopi na njegovo mesto za čas potrebe tist nastopnik, kateri je najbližji v vrsti, določeni po §. 11. Vzrok, zaradi katerega mora vstopiti kak nastopnik, dolžan je vkupni skrbnik za vsak slučaj posebej sodišču naznaniti.

Ako skrbnik dokaže, da je postalo nemogoče privzeti potrebno število zaupnikov, oziroma nastopnikov, to sme skrbstveno sodišče o skrbnikovi prošnji za odobrilo kakega pravnega djanja razsoditi, če sta najmanj dva zaupna moža, oziroma nastopnika sodelovala pri skrbnikovi zaprosbi.

Neogibni troškovi, ki jih napravi volitev in delavnost zaupnih mož in nastopnikov, naj se čislajo za skrbstvene troške.

§. 15.

Kadar skrbnik namerja pravna djanja, ki potrebujejo odobrenja skrbstvenega sodišča in zastran katerih ni bil noben nasvet zboru imetnikov predložen v izraz mnenja, tedaj ima on pravico, zahtevati vnovični sklic takega zbora. Tudi skrbstveno sodišče sme vsled skrbnikove zaprosbe za odobrilo takih pravnih djanj uradoma narediti sklic vnovičnega zbora.

Gledé tega, kako se zbor ta sklicuje, in kako na samem ročišči postopa, veljajo določila za prvi zbor dana.

§. 16.

Razsodila na prvi ali drugi stopinji storjena, s katerimi se v zaprosbo za odobrilo, omenjeno v §. 13, po vsem ali deloma privoljuje, naj skrbstveno sodišče razznanja z izroki (edikti), ki jih je po propisih §^{ta} 4 razglašati.

Ta razsodila sme vsak izmed imetnikov, kar jih zastopa vkupni skrbnik, izpodbijati s postavno dopuščenimi pravnimi leki. Več imetnikom se je moči enega takega leka s vkupno vlogo poprijeti.

Rok pravnega leka začenja se posameznim imetnikom dan po tem, ko se je izrok v deželnem časniku razglasil, kakor veleva §. 4, odstavek 1.

Poprijemajoči se pravnega leka imetnik mora svojo pravico do tega izkazati s predložbo vrednostnih papirjev, kar jih ima, ali z izvorno listino o shranitvi

svojih vrednostnih papirjev pri javnem oblastvu ali pri zavodu stoječem pod državnim nadzorom. Na zahtev imetnikov ima skrbstveno oblastvo predložene vrednostne papirje, oziroma hranilne listine, pregledavši jih, nazaj dati ter — predlagaje spise na višjo stopinjo — potrditi, kateri imetniki so svojo pravico do zaprosbe izkazali.

§. 17.

Zvršitev te postave je naročena ministrom pravosodja, notranjih reči in trgovine.

Na Dunaji, dne 5. decembra 1877.

Franc Jožef s. r.

Auersperg s. r. Lasser s. r. Glaser s. r. Chlumecky s. r.

112.

Postava od 14. decembra 1877,

o železnicah uživajočih državno poroštvo.

S privolitvijo obeh zbornic državnega zbora ukazujem takó :

§. 1.

Vladi se daje oblast, železnocestnim podjetjem, ki uživajo državno poroštvo (garantijo) čistega dohodka, dodeljevati ponapredščine v notah za založbo pri-manjkljajev pri gospodarstvenih troških.

§. 2.

Vlada ima pravica, gospodarstvo garantiranih železnic, katerim je dodelila takšno ponapredščino (§. 1), sama voditi ali po drugih voditi dati.

Ta pravica vlade ugasne, če podjetje takih ponapredščin tri leta zaporedoma ní zahtevalo.

§. 3.

Gledé izročevanja v §. 1 omenjenih ponapredščin, gledé njih odplačevanja ali vračanja in pa opravljanja dotičnih obresti naj se zmislooma uporabljajo določila veljajoča za poroštvene ponapredščine dotičnih železnic s to spremeno, da naj se v odplačilo teh ponapredščin presežek pri gospodarstvu doseženih dohodkov, kar ga ostane čez zagotovljeni čisti dohodek, rabi ves in s prednostjo pred plačilom poroštvenih dolgov.

Dokler bode torej kaj neodplačanih takih ponapredščin, naj ne veljá tisto določilo, po katerem je samo polovico čistega, zagotovljeno letno vsoto presega-jočega dohodka oddajati državni upravi v odplačilo ponapredščin prejete od države.

§. 4.

Vlada ima pravico, sama voditi gospodarstvo garantiranih železnic, katere so v poslednjih petih letih več kakor polovico zagotovljenega čistega dohodka na leto zahtevale.

Ta pravica vlade ugasne, če podjetje tri leta zaporedoma ni zahtevala polovice zagotovljenega čistega dohodka na leto.

§. 5.

V zvrševanju pravice po §§. 2 in 4 vladi dodeljene naj, — ne krateč drugačnih dogovorno sklenjenih ustanovil, — veljajo naslednja načela:

a) To, da vlada prevzame gospodarstvo, ne izpreminja drugih pravic in dolžnosti dotične delničarske družbe.

Njej ostaje zlasti razpolaganje s tistimi vsotami, ki se — po meri gospodarstvenega računa, kateri se ji mora priobčiti, in državne poroštvene oprave — pokaže kot presežek, oziroma čisti dohodek.

b) Za troške, ki bi kapitalni konto železne ceste stanovitno obremenjali, pridržuje se privolitev pravilom primernega zastopa družbenega. Nego ta pridržek od države za gospodarstvo postavljenemu upravstvu ne brani brez odloga narediti vse to, kar je po razloki trgovskega ministra silno potrebno v vzdržbo reda in varnosti železnocestnega občenja.

§. 6.

Vladi se daje oblast, v predhodnih dogovorih o odkupu garantiranih železnic zagotavljati prevzete vse predstvenih dolgov in plačilo na dolg ostale kupščine z železnocestnimi zadolžnicami.

S takimi razpravami napravljene vloge, vknjižbe, izdatbe, pogodbe in druge listine uživajo pristojbinsko in štempeljsko prostost.

Kupščino, kolika bodi, obrestno mero, odplačnost in zastavno pravico teh državnih zadolžnic bode postava določala.

§. 7.

Zvršitev te postave, ki pride v moč z dnem razglasitve, naročena je ministru za trgovino in finančnemu ministru.

Na Dunaji, dne 14. decembra 1877.

Franč Jožef s. r.

Auersperg s. r.

Chlumecky s. r.

Pretis s. r.